
RECENZE

INFORMACE A ČINNOST CENTRÁLNÍHO NERVOVÉHO SYSTÉMU

IVANICKIJ, A. M.: Mozgovyje mechanizmy ocenki signalov. Moskva, Medicina 1976. 264 s.

Problematika zpracování signálů ve vyšších oddílech centrálního nervového systému patří mezi klíčové otázky současné fyziologie. Zahrnuje výzkum procesů vnímání, studium fyziologických mechanismů zpracování informace v jednotlivých etážích CNS a výzkum organizace chování.

Autor, pracovník Ústavu soudní psychiatrie V. P. Serbského, vycházel při řešení uvedené tematiky z originální koncepce, k níž dospěl studiem obsáhlé literatury a vlastní dlouholetou experimentátorskou prací. Základní myšlenka této koncepce spočívá na hypotéze, že centrální hodnocení signálu se opírá o syntézu dvou typů informace o kvalitě podnětu, a to o informaci o jeho fyzikálních parametrech a o informaci o biologickém významu stimulu pro organismus. Analýza podnětů podle těchto charakteristik je funkcí diferencovaných mozkových struktur, zahrnujících senzorické systémy a vyšší podkorová emoční a motivační centra. Relevantní informace postupuje dále systémem dvou samostatných ascendentních

projekčních drah do mozkové kůry, kde se zavěšuje informační syntéza a komplexní zhodnocení podnětu.

Autor pracoval převážně metodikou studia evokovaných potenciálů; objektem pozorování byli lidé. Dokumentuje důležitost podmíněně reflexních mechanismů pro kvalifikaci významnosti vstupních podnětů. Zabývá se vztahem mezi fyziologickými procesy hodnocení signálů a vnímáním. V této souvislosti diskutuje přínos své koncepce pro psychologickou teorii vnímání.

V závěrečném oddílu monografie aplikuje A. M. Ivanickij svou pracovní hypotézu na výklad patogeneze psychických poruch. Soudí, že u některých klinických forem schizofrenie, reaktivních psychóz a psychopatií dochází při komplexním zpracování podnětů ke změně vzájemného vztahu mezi výše uvedenými dvěma typy informace. Porucha může být stabilní, nebo přechodná; v obou případech narušuje mechanismus adaptace člověka k zevnímu prostředí.
—jšc—